

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.II.20.056/2018/4. szám

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Sóczó Réka ügyvéd (cím) által képviselt felperes neve (cím) felperesnek - a dr. Kalló Ügyvédi Iroda (cím, ügyintéző Dr. Kalló János Márk ügyvéd) által képviselt alperes neve (cím) alperes ellen - akinek pernyertessége érdekében beavatkozott az ifj. Dr. Horváth Ferenc ügyvéd (cím) által képviselt **beavatkozó neve** - kártérítés iránti indított perében a Miskolci Törvényszék 13.P.20.479/2014/98. számú ítélete ellen a felperes által 99. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét azzal hagyja helyben, hogy mellőzi a felperes kötelezését illeték megtérítésére az állam javára.

Kötelezi a felperest hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 202 500 (kettőszázkettőezer-ötszáz) forint áfát tartalmazó 952 500 (kilencszázötvenkettőezer-ötszáz) forint, a beavatkozónak 67 500 (hatvanhétezer-ötszáz) forint áfát tartalmazó 317 500 (háromszáztizenhétezer-ötszáz) forint fellebbezési eljárási költséget.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

A felperes és e per korábbi II. rendű felperese II.rendű felperes neve egymás közt egyenlő arányú közös tulajdonában áll a M., Á. utca 13. szám alatti ingatlan, ahol 2009. szeptember 4-én tűz keletkezett, amely az épületben és az abban lévő ingóságokban kárt okozott. A tűzoltóság a tüzeset vélelmezett okaként az elektromos energiát jelölte meg.

Az ingatlan tulajdonosai keresetükben a tüzesettel kapcsolatban keletkezett vagyoni káruk megtérítését kérték az áramszolgáltató alperessel szemben. Hivatkoztak az általuk felkért szakértő, Sz. D. szakértői véleményére, aki a 2009. szeptember 4-én keletkezett lakástűzzel kapcsolatban megállapította, hogy az az épület udvari részén kialakított, az áramszolgáltató által jóváhagyott mérőóra szekrényből indult ki. A tűz a mérőórák helyéről terjedt át az épület tetőszerkezetére. A tűz keletkezési oka elektromos zárlat. Az elektromos zárlat okozta tűz a mérőóra helyen, szemben állva a jobb oldali mérőóra előtti méretlen fázisvezetőbe iktatott kisautomatánál (25 A) keletkezett (legintenzívebb égés helye).

Az alperes a kereset elutasítását kérte arra hivatkozással, hogy a felperesek nem bizonyították, hogy a tűz az alperesi vezetékhálózatban alakult volna ki, ezért terhére jogellenes magatartás nem állapítható meg.

Az elsőfokon eljáró Miskolci Törvényszék 23.P.22.235/2010/51. számú ítéletével a keresetet elutasította. Döntése indokaként hivatkozott az általa kirendelt **Á. Z.** szakértő szakértői véleményére, aki cáfolta a **Sz. D.** szakvéleményében írt megállapításokat, elsősorban azt, hogy a hiba oka zárlat lenne. Megítélése szerint nem volt igazolható az eljárás során, hogy a tűz az alperesi vezetékhálózatban keletkezett volna. Véleménye szerint a tűz keletkezési helye nem volt megállapítható, feltehetően helyi túlmeleg kialakulása eredményezte a tűz létrejöttét, mely helyi túlmeleg kialakulásában a kismegszakító (10 A, 16 A) csatlakozó vezetéki bekötési helyén történt valamelyik vezeték kötésének kilazulása volt a kiváltó ok. E szakértői véleményre figyelemmel a törvényszék úgy ítélte meg, hogy az alperes kártérítési felelősségének megállapításához szükséges, a Polgári törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 345. § (1) bekezdésében írt, a veszélyes üzem működéséből eredő károk megtérítésére irányadó feltételek fennálltát a felperesek az őket terhelő bizonyítási kötelezettség ellenére nem tudták igazolni.

A felperesek fellebbezése folytán eljáró Debreceni Ítéltábla Pf.II.20.477/2012/6. számú közbenső ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, s megállapította, hogy az alperest kártérítési felelősség terheli a M., **Á.** utca 13. szám alatti ingatlanban 2009. szeptember 4-én keletkezett tüzesettel összefüggésben. Az ítéltábla határozatában hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a jogvita elbírálására a Ptk. 345. § (1) bekezdésben írt szabályok alkalmazandók, ám akként foglalt állást, hogy a felperesek az őket terhelő bizonyítási kötelezettségnek eleget tettek, s ezt követően az alperesnek kellett volna igazolnia a felelőssége alóli teljes mentesülés eléréséhez, hogy a kárt olyan elháríthatatlan ok idézte elő, mely a fokozott veszéllyel járó tevékenység körén kívül esik. Felhívás ellenére azonban az alperes ezzel kapcsolatos bizonyítási indítványt nem kívánt előterjeszteni, s mivel a perben beszerzett szakvélemény az alperes felelősségének kimentésére nem alkalmas, a perbeli tüzesettel kapcsolatos kártérítési felelőssége megállapítható. Előírta, hogy az eljárást a kár összegének tisztázása végett kell folytatnia az elsőfokú bíróságnak.

A közbenső ítélettel szemben az alperes felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő, amelynek során a Kúria Pfv.III.20.372/2013/5. számú végzésével a jogerős közbenső ítéletet hatályon kívül helyezte és a másodfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára kötelezte. Kiemelte, hogy az ügyben megalapozott döntés akkor hozható, ha tisztázott, hogy hol és mi okból keletkezett a tűz a felperesek ingatlanában. A **Sz. D.** és az **Á. Z.** által adott szakértői véleményekben azonban a vitatott kérdések tisztázatlanok maradtak, néhány kérdésben ellentmondás maradt fenn, amely a szakértők együttes meghallgatásával sem volt kiküszöbölhető. Rámutatott, hogy - szemben az ítéltábla álláspontjával - a felperesek kötelezettsége bizonyítani, hogy olyan helyen történt a rendszerben a kárt okozó hiba, melyért az alperes felel.

A Debreceni Ítéltábla Pf.II.20.012/2014/3. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította. A határozata indokolásában egyebek mellett hangsúlyozta, hogy a két szakértői vélemény között mutatkozó ellentmondások feloldása a szakértők egyidejű meghallgatásával, véleményeik ütköztetésével sem volt sikeres, ezért indokolt más szakértőt kirendelni az ügyben, a Pp. 182. § (3) bekezdésében írtak szerint.

A folytatódó eljárás során a II. rendű felperes az I. rendű felperesre engedményezte az őt az alperessel szemben megillető kártérítési követelést, ezért a törvényszék megállapította, hogy a perben a II. rendű felperes jogutódja az I. rendű felperes, és a II. rendű felperest a perből elbocsátotta.

V. T. (okleveles villamosmérnök, igazságügyi szakértő az épület villamossági és EMC szakterületen), valamint Dr. G. K. (igazságügyi szakértő az építész és tűzvizsgálati, tűzvédelmi szakterületen) egyesített szakértői véleményt terjesztettek elő a bíróság felhívására, amelyben egyebek mellett a rendelkezésükre álló és a tüzesetet követően készült fényképfelvételek és rögzített égési nyomok alapján megállapították, hogy a mérőórákkal szemben állva a jobb oldali mérőóra feletti kismegszakítók (10 A és 16 A) részére kialakított mélyedésben (fogyasztói elosztószekrényben) és környékén volt a legintenzívebb az égés, azaz feltehetően itt volt a tűzfészek. Ezt bizonyítja azon tény, mely szerint a hő hatására itt van legjobban „kifehéredve” az épületszerkezeti rész, más helyen csak intenzív kormosodás nyomok láthatók. A tűz keletkezésének legvalószínűbb helyeként a fogyasztói tulajdonú elosztószekrényt jelölték meg. Akként foglaltak állást, hogy a tűz oka és lefolyása az elosztóban lévő kötési pontok valamelyikének nem kellő nyomatékkal történő meghúzása a szerelés, átépítés közben, vagy a kötési pont kilazulása, az így kialakult nagy átmeneti ellenállás során létrejövő hőfejlődés, majd a vezeték szigetelésének és a környező műanyag elemek gyulladása felelős az épület leégésért. Megjegyezték, hogy a nagy átmeneti ellenállásból kialakult tüzesetek kapcsán egyidőben, vagy azt követően zárlat is létrejöhét, és a tűz folytonosság ez által stabilizálódhat, állandósulhat. Egyetértettek Sz. D. szakértővel a tekintetben, hogy a tűz oka az volt (lehetett), hogy egy nagy átmeneti ellenállás alakult ki valahol a villamossági rendszerben. A nagy átmeneti ellenállás oka nagy valószínűséggel egy rossz csavar bekötés lehetett, azt azonban V. T. szakértő nem látta bizonyítottnak, hogy csak és kizárólag úgy történhetett a tűzgyulladás, ahogy azt Sz. D. szakértő megállapította, mert megítélése szerint elegendő volt egy 10 Amperes áramfelvétel is a fogyasztói oldalon, ami lehet egy mosógép vagy valamilyen egyéb fogyasztó bekapcsolásával és működésbe hozásával. Ez a 10 Amperes áram egy nagy ellenállású kilazult kötési helyen képes lehetett olyan mennyiségű hőt fejleszteni, ami a gyulladást előidézte. Ebből következően nem kellett feltétlenül akkora áramnak keresztül folynia a nagy ellenállású sorozatkötési ponton, amely miatt az áramszolgáltatói oldalon lévő 160 Amperes képes megszakítónak mindenképpen le kellett volna oldania. A zárlattal összefüggésben V. T. kifejtette, hogy a zárlat utólag a már kialakult tűz másodlagos hatásaként is megjelenhetett, akár egy olyan időpontban is, amikor a megszakítók épp a tűz miatti deformálódás okán már megégett mechanikájuk miatt képtelenek voltak arra, hogy leoldjanak. Utólag azt már nem lehetett megállapítani, hogy a villamos rendszernek pontosan melyik pontján került sor ennek a nagy ellenállású pontnak a kialakulására. Így az kialakulhatott akár az alperes, akár a felperes oldalán is, ezért további vizsgálatot kellett folytatni, amelyet Dr. G. K. tűzvizsgálati szakértelemmel rendelkező szakértő folytatott le, aki azt állapította meg, hogy a tűzfészek a fogyasztó vezetéken lévő 10 Amperes és 16 Amperes kismegszakítók körül volt, mert itt volt a legintenzívebb az égés, bár a tűz gyorsabban terjed felfelé mint lefelé, de lefelé is terjedt, és ebben a perbeli esetben azt lehetett megállapítani, hogy a kisautomaták alatti mérőszekrények azért égtek ki, mert lefelé is terjedt a tűz, amely a fogyasztói kis-automatáknál alakult ki. Az egyesített szakértői véleményben foglaltakkal Á. Z. szakértő teljes mértékben egyetértett, Sz. D. szakértő az egyesített szakértői véleményben rögzített elméleti alapokkal értett egyet, azonban a szakértői véleményében kifejtett álláspontját továbbra is fenntartotta. A felperes által csatolt, a jobboldali fogyasztásmérő szekrényről készült fényképre hivatkozással Sz. D. hangsúlyozta, hogy nincs magyarázat arra, hogy az olyan fokú jelentős égést és göbösödést, amelyet a felvétel mutat, mi okozta, ha nem ez volt a tűz keletkezésének helye. V. T. szakértő megítélése szerint a göbösödés valóban zárlatot jelent, ez a zárlat azonban nem feltétlenül kell, hogy a tűzgyulladás elsődleges oka legyen, hanem az a tűzgyulladás következtében is kialakulhatott. Annak a törvényszerűségnek a cáfolatára, hogy ha zárlat van, a 25 Amperes kismegszakítónak le kellett volna oldania, akként válaszolt, hogy a 25 Amperes kismegszakító állapotát nem lehetett utólag megvizsgálni, mert az teljesen szétégett, nem lehetett kétséget kizáróan megállapítani, hogy az miért nem oldott le. Ennek oka a hő hatására

deformálódott állapot is lehet. Dr. **G. K.** tűzvizsgáló szakértő e felvétel kapcsán is hangsúlyozta, hogy a fogyasztói kötődobozon belül volt a legnagyobb égés, hiszen ott volt a legtokéletesebb, legnagyobb hatásfokú az égés, ennek a kötődoboznak a belsejében volt a legnagyobb a kifehéredés. Az egyesített szakértői véleményt adó szakértők elfogadták **Sz. D.** érvelését atekintetben, hogy ha nem is elsődlegesként, tehát a tűz közvetlen okaként, de másodlagosan a már kialakult tűz következtében zárlat jött létre, és a 160 Amperes késes biztosító nem oldott le. Ennek az oka a szelektivitás hiánya volt, így a zárlat mindaddig fennállt, míg a vezeték el nem égett. Ez a zárlat hozzájárulhatott, akár a már kialakult tűz mértékének növekedéséhez is, azonban annak meghatározása, hogy vajon mennyiben hatott közre, nagyon sok, már nem rekonstruálható körülménytől függ. Ha a zárlat a tűz jelentős nagyságúra növekedése után alakult ki, akkor adott esetben az már nem súlyosbította a tűznek a következményeit, abban az esetben ha a zárlat már a tűz elején megjelent, kialakult, ez esetben jelentősebb táplálást adott a tűznek. Hogy e lehetséges változatok közül melyik történt, szakértői módszerekkel már megállapíthatatlan.

A felperes módosított keresetében az épületben keletkezett kár címén 37 378 099 forint és kamatai, a bontási költség címén 3 713 636 forint és kamatai, a megsemmisült ingóságok értékeként 7 360 050 forint és kamatai, valamint 62 700 euró és kamatai, elmaradt haszonként havi 85 000 forint, albérleti költség címén havi 32 000 forint megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

Az elsőfokú bíróság ítéletében a keresetet elutasította, kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 2 278 300 forint perköltséget, a beavatkozónak 500 000 forint perköltséget és térítsen meg az államnak 1 940 000 forint illetéket. Megállapította, hogy 1 169 990 forint költséget az állam visel és a felek egyéb perrel felmerült költségeiket maguk viselik.

Az alperes és a beavatkozó a kereset elutasítását kérték.

A határozata indokolásában a pertörténet rögzítését követően kifejtette, hogy a Kúria határozatában foglalt iránymutatásnak megfelelően a bizonyítási eljárást kiegészítette, a **V. T.** és a Dr. **G. K.** szakértők által adott egyesített szakértői véleményt ítélezése alapjául elfogadta. E szakértők aggálytalan szakértői véleménye alapján - figyelemmel arra is, hogy olyan speciális szakértelemmel rendelkeznek mellyel a magánszakértői véleményt adó **Sz. D.** nem - kétséget kizáróan megállapítható volt a tűz keletkezésének helye és oka is, a korábban rendelkezésre álló szakvélemények közötti ellentmondások kiküszöbölhetőek voltak. A tűz keletkezési helyével összefüggésben valamennyi szakértő egyetértett az egyesített szakvéleményben rögzített elméleti alapvetésekkel, ám azokból kiindulva a tűzvizsgáló szakértő megállapítása szerint a fogyasztói, azaz a felperes tulajdonát képező kötődobozban keletkezhetett a tűz, mert a rendelkezésre álló fényképfelvételek alapján ott volt a legnagyobb a kifehéredés; ahol pedig a legnagyobb a kifehéredés, ott a legintenzívebb az égés, a hőhatás, az elméleti alapok szerint a tűz keletkezésének a helye is ott található. E megállapítást az ez irányú szakértői kompetenciával nem rendelkező magánszakértő nem tudta cáfolni, megfordítva viszont a **Sz. D.** féle megállapítást a tűz keletkezés helyével kapcsolatban az egyesített szakértő vélemény aggálymentesen cáfolta. A tűz keletkezésének okával összefüggésben a szakértők egyetértettek abban, hogy egy meglazult kötésnél fellépő túlmelegedés okozhatta a tüzet, de azt, hogy pontosan hol volt ez a túlmelegedés, utólag a rendelkezésre álló adatokból megállapítani nem lehetett, mert teljesen szétégett minden villamos berendezés. Ennek alapján az teljes körűen kizárható, hogy a **Sz. D.** féle szakvélemény által meghatározott módon keletkezhetett a tűz, hiszen nem a vélelmezett zárlati helyen (25 A) volt a tűzfészek, ott csupán kormozódás nyomok voltak láthatók, fehéredés nem. Abban is egyetértett valamennyi szakértő, hogy a villanyoszlop és a fogyasztásmérő órán lévő bekötési pont között a szelektivitás nem volt biztosított, mert a 160 Amperes villanyoszlopon lévő késes megszakító és a

25 Amperes kismegszakító között nem volt a fokozatosság biztosítva. Ez zárlatot okozhatott, amely táplálhatta a tüzet. Ugyanakkor kizárható, hogy ez a zárlat lehetett a tűz közvetlen kiváltó oka. Azt, hogy a zárlat miért alakult ki, kétséget kizáróan megállapítani nem lehetett. Akként foglalt állást, hogy azt sem lehetett megállapítani kétséget kizáróan, hogy a zárlat, ami másodlagos tüzet okozhatott, minek a következtében alakult ki (az elsődleges tűz vagy más miatt), ha pedig kialakult a zárlat, a 25 Amperes biztosíték ha nem oldott le, az annak eredménye volt-e, hogy a tűz miatt megsérült, vagy pedig a szelektivitás hiánya miatt és nem volt tisztázható, hogy a zárlat mikor alakult ki és az általa okozott másodlagos tűz mennyiben járulhatott hozzá az égés fokozódásához.

Összességében azt állapította meg, hogy a tűz igen nagy valószínűséggel a felperesi oldalon alakult ki, azaz a felperesnek nem sikerült bizonyítania, hogy az alperesi oldalon keletkezett volna a tűz, ekként nem igazolta az alperes jogellenes és felróható magatartását.

A felperes által említett kármegosztás lehetőség kapcsán hangsúlyozta, hogy arra akkor kerülhetett volna sor, ha megállapítható lett volna, hogy a kárt okozó tűz ugyan a felperesi oldalon, a felperesnek felróható okból keletkezett, de a tűz fokozódásában az alperes veszélyes üzemi működésében rejlő rendellenesség is közrehatott. Ám az adott esetben nem volt bizonyított kétséget kizáróan az sem, hogy az alperesi oldalon lévő rendellenesség - a szelektivitás hiánya - közrehatott-e a tűz fokozódásában annyira, amennyire annak hiányában az ingatlan nem vagy lényegesen lassabban égett volna le, és bizonyítatlan maradt az is, hogy a felperesi oldalon kialakult tűz miatti zárlat esetén leoldott volna-e a 25 Amperes biztosíték vagy sem, és ha nem, akkor annak szétválása miatt vagy a szelektivitás hiánya miatt, ha pedig a szelektivitás okán nem oldott le a biztosíték, azt egyáltalán nem lehetett megállapítani, hogy a meg nem szűnő zárlat miatti úgynevezett „másodlagos” tűz milyen mértékben járult volna hozzá a felperest ért kárhoz. A bizonyítatlanság következményeit pedig a felperesnek kell viselnie.

Indokolatlannak találta a bizonyítási eljárás továbbfejlesztését a felperes által kért testületi szakértői vélemény beszerzése végett, mert megítélése szerint ezt a felperes olyan okból kérte - a tűz oka a fogyasztásmérő szekrényben kialakult zárlat volt -, melynek kapcsán az egyesített szakvéleményt adó szakértők, illetve valamennyi szakértő együttes meghallgatása eredményeként a felperesi álláspont aggálymentesen cáfolható volt.

A Pp. 78. § (1) bekezdés alapján kötelezte a pereszes felperest az alperes részére perköltség fizetésére, e címen az alperes képviselőjének munkadíját és az alperes által előlegezett szakértői költséget vette figyelembe. A beavatkozó javára a képviselőjével kapcsolatban felmerült ügyvédi költséget a tevékenységgel arányos, mérsékelt összegben állapította meg, és a felperes illetékfeljegyzési jogára figyelemmel rendelkezett akként, hogy az eljárás során le nem rótt kereseti, fellebbezési, felülvizsgálati eljárási illetéket a felperesnek kell viselnie.

Az ítélettel szemben a felperes nyújtott be fellebbezést, amelyben kérte annak megváltoztatását, keresete szerinti határozat hozatalát, az alperes költségben való marasztalását, másodlagosan indítványozta az ítélet hatályon kívül helyezését, arra az esetre ha az ítélet megítélése szerint a testületi szakértői vélemény beszerzése érdekében kiegészítendő bizonyítási eljárás meghaladná a másodfokú eljárás kereteit. Hangsúlyozta, hogy a Kúria határozatában kifejtett álláspont szerint megalapozott döntés csak akkor hozható az ügyben, ha tisztázott hogy a tűz hol keletkezett és azt mi okozta. E kérdésekben azonban véleménye szerint sem az egyesített szakértői vélemény alapján sem a szakértők együttes meghallgatásának eredményeként nem lehetett állást foglalni. Fenntartotta korábbi álláspontját, mely szerint az '**alperes neve**' mérőóra szekrényben kialakult elektromos zárlat miatt keletkezett a tűz. Utalt az egyesített szakvéleményt adó szakértők nyilatkozatára, mely szerint

a méretlen oldali 160 Amperes késes biztosító nem működött, nem volt alkalmas az '**alperes neve**' mérőóra szekrényben kialakult, akár másodlagos zárlati áram megszüntetésére és lekapcsolására, azaz az '**alperes neve**' mérőóra fedővédelme nem volt megoldott. Tényként kezelte, hogy az '**alperes neve**' mérőóra szekrényben keletkezett elektromos zárlat kiváltó oka az volt, hogy a 25 Amperes kismegszakító bekötő vezetéke kilazult. A kilazulás a méretlen áramvezető beérkezési oldal bekötésénél következett be, mert ha az elmenő oldalon lett volna a vezeték kilazulás, akkor az áramnövekedést a 25 Amperes kismegszakító kapcsolta volna le. A vezeték kilazulás korlát nélküli áramnövekedést eredményezett az '**alperes neve**' mérőóra szekrényben, melyet a fedővédelem nem szüntett meg, azaz a fedővédelemként kiépített 160 Amperes biztosító nem kapcsolta le a korlát nélküli áramnövekedést, aminek következménye a kilazult bekötővezeték felmelegedése, azaz a mérőóra szerkényben bekövetkezett zárlat oka. A fedővédelem működésképtelensége vezetett el a mérőóra szekrényben a zárlat kialakulásához, majd a tűz keletkezéséhez. E körben a törvényszék téves megállapítást tett. Véleménye szerint **Sz. D.** megállapítását a szakértők nem tudták cáfolni: az '**alperes neve**' mérőórában látható vezeték göbösödése egyértelműen zárlat következtében alakult ki. A fogyasztói oldali zárlat helyét meghatározni nem tudták, egyértelmű, hogy a zárlat az '**alperes neve**' szekrényben következett be. Tévesnek ítélete az elsőfokú bíróság kármegosztás kérdésében elfoglalt álláspontját, és ismételten indítványozta szakértői testületi szakvélemény beszerzését.

Az alperes és a beavatkozó fellebbezési ellenkérelmében a törvényszék határozatának helybenhagyását és a felperes költségben való marasztalását indítványozta.

A fellebbezést az ítéletábla nem találta alaposnak.

Az elsőfokú bíróság a Kúria és a Debreceni Ítéletábla korábbi határozataiban foglalt iránymutatásnak megfelelően a bizonyítási eljárást kiegészítette, az ügy eldöntése szempontjából lényeges tények tisztázása végett speciális kompetenciával rendelkező szakértőktől egyesített szakértői véleményt szerzett be, majd a Pp. 182. §-ban írtaknak megfelelően a perben eljáró valamennyi szakértő együttes meghallgatásával a szakértői vélemények között mutatkozó ellentmondásokat, vélemény-különbségeket kiküszöbölte, feloldotta, ekként a rendelkezésére álló bizonyítékokból megalapozott következtetést levonva állapította meg, hogy a felperes nem bizonyította az alperes kártérítési felelősségének megállapításához szükséges egyik konjunktív tényállási elem, a jogellenes magatartást fennálltát, melynek hiányában az alperes kártérítésre nem kötelezhető. A törvényszék döntésének indokolása teljes körű, minden részletre kiterjedő, azzal az ítéletábla egyetért, azt megismételni nem kívánja. Csupán a fellebbezésben írtakra tekintettel hangsúlyozza az alábbiakat:

Az alperes kártérítési felelősségével kapcsolatban a Ptk. 345. §-ban írt, a veszélyes üzem működéséből eredő károk megtérítésére irányadó szabályok vonatkoznak. E szerint, aki fokozott veszéllyel járó tevékenységet folytat, köteles az ebből eredő kárt megtéríteni. Mentessül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy a kárt olyan elháríthatatlan ok idézte elő, amely a fokozott veszéllyel járó tevékenység körén kívül esik.

A veszélyes üzemet működtető kártérítési felelősségének megállapításához a kártérítés általános szabályai szerint szükséges jogellenes magatartásnak azonban konkrét magatartásnak kell lennie, miként azt a Kúria ez ügyben hozott határozatában hangsúlyozta. Ezzel kapcsolatban a felperes mindvégig arra hivatkozott, hogy az általa felkért **Sz. D.** szakértő ezt a konkrét magatartást abban látta megállapíthatónak, hogy a megfelelő szelektivitás nem állt fenn, a szükséges fokozatosság nem volt biztosítva, a 25 Amperes és a 160 Amperes megszakító között emiatt zárlat keletkezhetett, mégpedig a mérőóra helyen szemben állva a jobboldali mérőóra előtti méretlen fázisvezetőbe

iktatott kisautomatánál. Az egyesített szakértői vélemény alapján azonban valóban kétséget kizáróan tisztázódott a tűz keletkezésének helye, amely nem a 25 Amperes biztosítéknál, hanem a mérőórákkal szemben állva a jobboldali mérőóra feletti kismegszakítók részére kialakított mélyedésben (fogyasztói elosztószekrényben) volt.

Az ítélet tábla hangsúlyozza, hogy a megszakítók nem az alperes tulajdonát képezik.

A villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény 3. § 5. pontja a „csatlakozási pont” fogalmát akként határozza meg, hogy az a villamos művek, a villamos mű és a felhasználói berendezés, továbbá a villamos mű, a magánvezeték, a termelői vezeték illetve közvetlen vezeték tulajdoni határa, azaz jogi definíciót tartalmaz. A § 6. pontja határozza meg a csatlakozó berendezés fogalmát akként, hogy az átviteli vagy elosztó hálózat részét képező vezetékrendszer - a hozzá tartozó átalakító és kapcsoló berendezéssel együtt - amely az átviteli vagy elosztóhálózat leágazási pontját a csatlakozási ponttal köti össze. A fogyasztásmérő berendezés a csatlakozó berendezés tartozéka. A 3. § 18. pontja értelmében felhasználói berendezés: a felhasználó használatában levő villamos energiát termelő, átalakító és kapcsoló berendezés, vezeték hálózat és villamos energiát felhasználó berendezés a tartozékaival (készülékeivel) együtt. E törvény végrehajtásáról szóló 273/2007. (X.19.) Kormány-rendelet 1. számú melléklete szerint a fogyasztó és az engedélyes között megkötendő villamos energia vásárlási szerződésnek kell a felhasználási hely (helyek) és elszámolási/csatlakozási (ok) megjelölését tartalmaznia. (E szerződést egyébként a peres felek is megkötötték, az az iratokhoz 45. sorszám alatt be van csatolva.) A kormányrendelet 2. számú melléklete szól a villamos csatlakozási és hálózat használati szabályzatról, utalva egyebek mellett arra is, hogy a szolgáltató üzletszabályzatában állapíthatja meg a szolgáltatásával összefüggő releváns fogalmak tartalmát. Ezek közül az ítélet tábla kiemeli a 2.14. pontban meghatározott fogyasztói vezeték hálózatot, amely az üzletszabályzat értelmében „jelenti a fogyasztói berendezés ellátására szolgáló, nem az '**alperes neve**' közcélú hálózatának részét képező villamosvezeték, átalakító és kapcsoló berendezést, amely a csatlakozó berendezés, illetve a csatlakozási pont után van. A fogyasztói vezeték hálózat méretlen és mért fogyasztói hálózatból áll. A méretlen fogyasztói hálózat az '**alperes neve**' által üzemeltetett közcélú hálózatot köti össze a fogyasztásmérő berendezéssel, annak kiegészítő készülékeivel. A fogyasztómérő hely és a fogyasztásmérő berendezése a méretlen fogyasztói hálózat részei. Egy fogyasztói vezeték hálózaton belül több különálló mért fogyasztói hálózat is lehet. Az összekötő berendezés a méretlen fogyasztói hálózat része.” Az üzletszabályzat 5.4. pontja szerint a hálózati csatlakozási szerződésben kell meghatározni a csatlakozási és hálózati leágazó pontok helyének meghatározását, a csatlakozás módjának meghatározását, a csatlakozó berendezések leírását. A 6.3. pont a tulajdonjogi határ fenntartási feltételek címet viseli és egyebek mellett rögzíti, hogy „a fogyasztói berendezés fenntartásáról - ide értve a hozzá tartozó teljes érintésvédelmi rendszer üzemképes (hatásos) állapotban való tartása érdekében szükséges rendszeres karbantartását, hibajavítását és ellenőrzését, illetve szabványossági felülvizsgálatát és minősítését is, továbbá a teljesítmény igény növekedés miatt szükséges bővítésnek végrehajtásáról az köteles gondoskodni, akinek az a tulajdonában van.”

A tűz keletkezésének okaként valamennyi szakértő egybehangzóan úgy foglalt állást, hogy egy nagy átmeneti ellenállás alakult ki valahol a villámossági rendszerben és a nagy átmeneti ellenállás oka nagy valószínűséggel egy rossz csavarbekötés lehetett. Az üzletszabályzat előzőekben idézett rendelkezéseire figyelemmel ez a biztosíték bekötés, önlazulás akár a 10, akár a 16, akár a 25 Amperes biztosíték bekötésénél történt, az a felperes felelősségi körébe tartozik, amelyre figyelemmel a tűz keletkezési okáért az alperes felelőssé nem tehető.

Nem volt vitatott az eljáró szakértők között, hogy a megfelelő szelektivitás nem volt biztosított. **Sz. D.** szakértő meggyőződése szerint a keletkezett zárlat a megfelelő szelektivitás hiányában tűzfokozó hatással járt, másodlagos tüzet okozott. A bíróság által kirendelt szakértők megítélése szerint ez lehetséges ugyan, ám a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján kétséget kizáróan nem bizonyítható. E kellően megindokolt szakértői megállapításra tekintettel az elsőfokú bíróság nem tévedett, amikor nem látott lehetőséget a felperes által indítványozott kármegosztás alkalmazására.

A megismételt elsőfokú eljárás során eljáró szakértők fényképfelvételek, CD lemezek alapján nyilvánítottak szakértői véleményt. Az ügyben nincs más, fel nem tárt bizonyíték, amit a szakértők nem értékelték, azaz a vélemény kialakításnál figyelembe vehető tények teljes körűen, hiánytalanul rendelkezésre álltak. Ezekből az egyesített szakértői véleményt adó szakértők mindenre kiterjedő, kellően megindokolt szakértői véleményt adtak, az ügyben eljáró valamennyi szakértő egyidejű meghallgatása után pedig az elsőfokú bíróság kiküszöbölte, feloldotta a magánszakértői vélemény és a perben eljáró szakértők véleménye között fennálló ellentmondásokat, a szakkérdésekben mutatkozó különbségek ily módon tisztázhatók voltak. Erre figyelemmel pedig nincs helye szakértői testület kirendelésének.

Mindezek alapján az ítéletábra egyetért az elsőfokú bíróság azon megállapításával, hogy a felperes az őt terhelő bizonyítási kötelezettség ellenére nem tudta igazolni az alperes jogellenes magatartását, illetve azt, hogy ezzel okozati összefüggésben keletkezett volna az őt ért kár. Ezért a törvényszék keresetet elutasító ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az eredménytelenül fellebbező felperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles az alperes, és a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján a beavatkozó költségeinek megfizetésére. A költség címén az ítéletábra a képviselők munkadíját számolta el, melynek összegét a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) és b) pontja, valamint (5) bekezdése és a 4/A. § (1) bekezdése alapján határozta meg.

A felperes személyes költségmentességére tekintettel a le nem rótt illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. § értelmében az állam viseli.

Debrecen, 2018. március 23.

Dr. Csiki Péter s.k. a tanács elnöke, Dr. Veszprémy Zoltán s.k. előadó bíró, Dr. Gárdosi Judit s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

- kiadó -